

УДК 355.42.001/351.742:623.618.5

С. І. Скрипнюк

ВИЗНАЧЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ ЩОДО СПОРЯДЖЕННЯ ВАРТ З КОНВОЮВАННЯ, ЕКСТРАДИЦІЇ ТА ОХОРОНИ ПІДСУДНИХ

Розглянуто питання визначення можливостей військової частини щодо спорядження варт з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних з урахуванням штатної чисельності підрозділів з конвоювання. Запропоновано підходи до розрахунків значень показників, які характеризують ці можливості.

Ключові слова: військова частина, варт з конвоювання, можливості.

Військові частини та підрозділи з конвоювання, екстрадиції та охорони підсудних (КЕОП) для виконання покладених на них службово-бойових завдань (СБЗ) споряджають різні види варт з конвоювання. Кількість цих варт залежить від обсягу завчасно визначених планованих завдань і тих, що виконуються згідно із заявками взаємодіючих органів. Відповідно до обсягу СБЗ з конвоювання для кожної з військових частин окремо розраховують штатну чисельність підрозділів з КЕОП, які їх виконують. Ці розрахунки здійснюються за методиками, сутність яких полягає в обчисленні максимально можливої кількості варт з конвоювання для кожного із завдань, які у сукупності можуть виконуватися протягом однієї доби, при цьому кількість особового складу для варт усіх видів обчислюється з урахуванням умов несення ними бойової служби за посиленням варіантом. З отриманої кількості особового складу обчислюється відсоток на формування органів управління підрозділів конвоювання, хворих, тих, що перебувають у відпустках, на навчанні тощо. Серед основних умов проведення цих розрахунків такі: службове навантаження військовослужбовців протягом доби не повинно перевищувати 8 год; наявність двох вихідних днів протягом тижня; з особовим складом повинні проводитися планові заняття з бойової і гуманітарної підготовки.

Постановка проблеми. Велика кількість варт конвоювання різних видів, які можуть споряджатися протягом доби військовою частиною, потребує значного залучення її людських і матеріальних ресурсів. Тривалість проведення заходів щодо підготовки особового складу варт та засобів, які використовуються ними на бойовій службі, суттєво різняться між

собою. Протяжність маршрутів конвоювання і тривалість їх обслуговування, особливості місць несення бойової служби варт з КЕОП, їх віддаленість від містечок військових частин, установ приймання (здавання) осіб спецконтингенту – це ті суттєві фактори, що впливають на здатність військової частини своєчасно спорядити варт з конвоювання і виконати поставлені перед нею СБЗ.

Оцінювання можливостей військових частин щодо спорядження варт з КЕОП з урахуванням просторових, кількісних, часових і ймовірнісних показників, які їх характеризують, дасть змогу командирам і штабам прийняти обґрунтовані і раціональні рішення на виконання службово-бойових завдань відповідно до наявної чисельності сил та засобів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Оцінюванню службово-бойових можливостей військових частин внутрішніх військ МВС України у дослідженнях і публікаціях [1; 2] приділяється менше уваги на відміну від військових частин родів військ Збройних Сил України, що пов'язано із специфікою виконуваних ними завдань. Тому питання оцінювання можливостей військової частини щодо спорядження варт з КЕОП з урахуванням штатної чисельності її підрозділів потребує подальшого розроблення.

Мета статті полягає у визначенні підходів до обчислення значень показників можливостей військової частини щодо спорядження варт з КЕОП з урахуванням штатної чисельності її підрозділів з конвоювання.

Виклад основного матеріалу. Командирам і штабам військових частин у період організації і планування службово-бойових завдань з КЕОП доцільно враховувати більш детально можливості своїх частин щодо спорядження

варт з конвоювання всіх видів, що дасть змогу отримати більш достовірні оцінки значень часових і кількісних показників сил і засобів, які залучаються до підготовки і несення бойової служби.

Можливості військової частини щодо спорядження варт з КЕОП з урахуванням штатної чисельності підрозділів з конвоювання – це її здатність підготувати і спорядити протягом доби наявними силами і засобами необхідну кількість варт з конвоювання певних видів відповідно до переліку тих службово-бойових завдань з КЕОП, виконання яких на неї покладено. Ці можливості визначаються просторовими, часовими, кількісними та ймовірнісними показниками:

1) за простором – розмірами місць підготовки особового складу варт до несення бойової служби; відстанню від місця розташування підрозділів з конвоювання до місць підготовки варт; протяжністю залізничних та автомобільних маршрутів, якими варти з КЕОП здійснюють конвоювання осіб спецконтингенту;

2) за часом – тривалістю підготовки особового складу варт з КЕОП до несення бойової служби; тривалістю проведення заходів щодо всебічного забезпечення варт з КЕОП у період підготовки до несення бойової служби; тривалістю несення вартами бойової служби на маршрутах конвоювання;

3) за кількістю – кількістю варт, які одночасно може споряджати військова частина протягом певного періоду; кількістю отриманих службово-бойових завдань, для виконання яких необхідно одночасно підготувати визначену кількість варт за видами протягом встановленого періоду часу; кількістю матеріально-технічних засобів, які необхідно підготувати для виконання службово-бойових завдань протягом встановленого періоду часу;

4) за ймовірнісними показниками – ймовірністю того, що споряджені протягом визначеного періоду часу варти будуть готові до виконання службово-бойових завдань; ймовірністю підготовки необхідної кількості матеріально-технічних засобів, необхідних для несення бойової служби протягом встановленого періоду часу.

Вхідними даними для оцінювання можливостей військової частини зі спорядження варт з КЕОП за їх видами є: кількість службово-бойових завдань, які покладені на військову частину; максимально можлива кількість варт з КЕОП за видами, які можуть споряджатися протягом визначеного періоду часу; довжина маршруту конвоювання кожною вартою відповідно до її виду; витрати часу на підготовку та спорядження варти кожного виду; імовірність готовності варти до виконання службово-бойового завдання.

Сума довжин усіх маршрутів $D_{m\Sigma}$ кожної із варт за видами конвоювання визначатиме просторовий показник можливостей військової частини. Загальна довжина маршрутів, що можуть обслуговуватися військовою частиною, обчислюється за формулою

$$D_{m\Sigma} = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^m d_{ij}, \quad (1)$$

де d_{ij} – довжина маршруту j -ї варти i -го виду конвоювання; m – кількість варт i -го виду конвоювання; n – кількість видів конвоювання, що забезпечуються частиною.

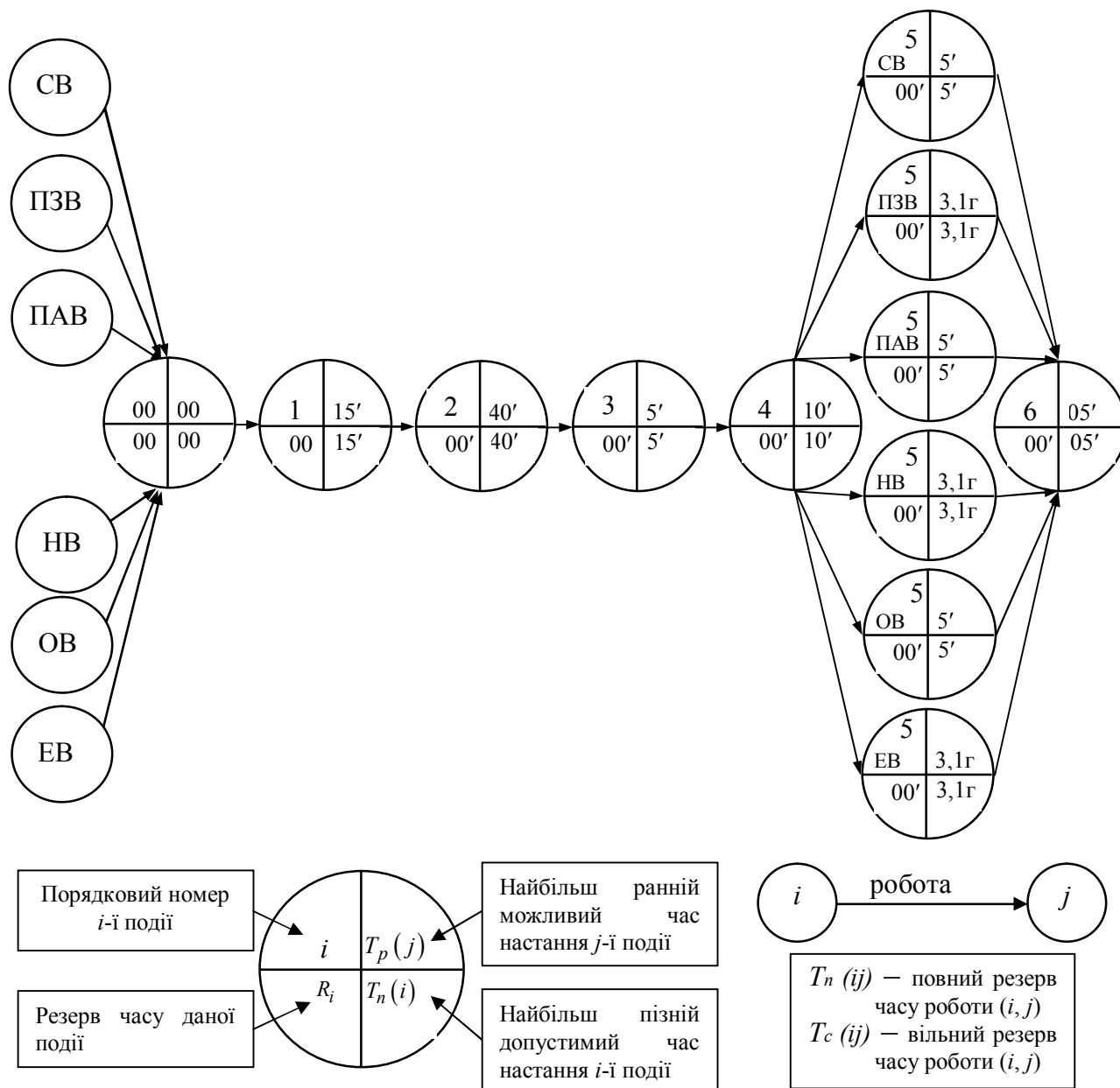
Часовий показник можливостей військової частини щодо спорядження варт обчислюється з урахуванням послідовності виконання заходів з підготовки та спорядження варт, які визначені нормативами, та збігу часу їх проведення.

Максимально допустимі витрати часу на підготовку та спорядження військовою частиною варт з конвоювання різних видів встановлені нормативними документами, зокрема [1]; їх можливо розрахувати з використанням сітьового графіка підготовки варт, на якому визначається критичний шлях, час проходження якого буде дорівнювати часу підготовки та спорядження варт військовою частиною (див. рис. 1).

Сума кількості всіх варт K_{Σ} за видами конвоювання для виконання службово-бойових завдань за визначений період визначає можливості військової частини щодо їх спорядження за кількістю варт й обчислюється за формулою

$$K_{\Sigma} = \sum_{i=1}^n k_i, \quad (2)$$

де k_i – кількість варт i -го виду конвоювання.

Пор. № роботи	Зміст заходів	Послідовна робота
0	Шикунання особового складу варт на підготовку до виконання СБЗ	1
1-2	Інструктаж начальників варт та їх помічників	1
2-3	Інструктивні заняття з усім особовим складом варті	1
3-4	Інструктаж виконавців за планом виховної роботи варті	1
4-5	Матеріально-технічне і медичне забезпечення особового складу варт	1
5-6	Отримання вартами наказу на бойову службу	1

Рис. 1. Напрявлений граф сітьового графіка підготовки варт з КЕОП військовою частиною до виконання СБЗ з визначеним критичним шляхом заходів, які необхідно провести

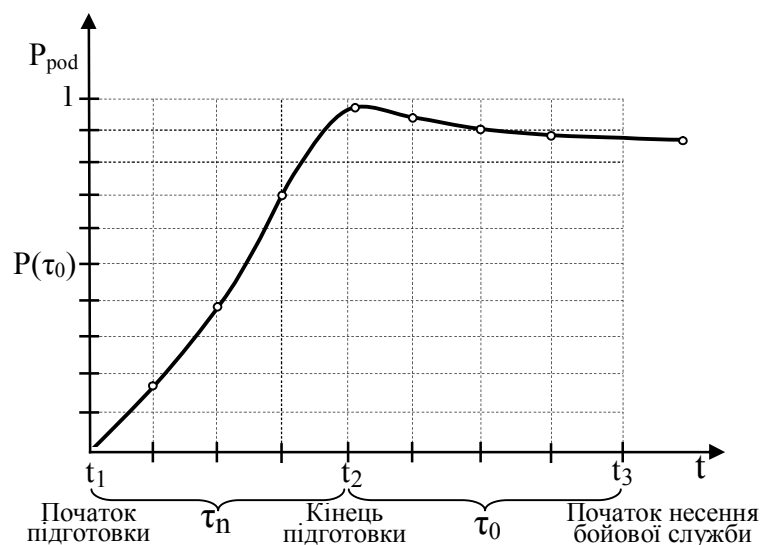

Рис. 2. Графік зростання і втрат професійних якостей особового складу варт з КЕОП військової частини у період підготовки до виконання СБЗ

Імовірність того, що споряджені вarti будуть готові до виконання завдань, визначається з урахуванням якості підготовки особового складу вarti, витраченого на підготовку періоду часу, забезпеченості необхідними засобами для виконання служби. Імовірність готовності споряджених варт з КЕОП P_{got} розраховується за формулою

$$P_{got} = P_{pod}(\tau_n) \cdot P_{zab} \cdot P(\tau_0), \quad (3)$$

де P_{pod} – імовірність забезпечення підготовки вarti на оцінку “відмінно” за час τ_n ; P_{zab} – імовірність того, що вarta забезпечена всіма необхідними засобами; $P(\tau_0)$ – імовірність того, що за час τ_0 до початку виконання службово-бойового завдання набуті знання і навички не втратяться.

Імовірність закріплення знань і навичок, набутих у період підготовки до бойової служби, $P(\tau_0)$ обчислюється за формулою

$$P(\tau_0) = 1 - Q(\tau_0), \quad (4)$$

де $Q(\tau_0)$ – імовірність втрати професійних якостей особовим складом варт за час τ_0 ; τ_0 – час з моменту закінчення підготовки варт до моменту початку виконання бойової служби з КЕОП; τ_n – час, що витрачається на підготовку варт.

Приклад зростання і часткових втрат рівня професійної готовності особового складу варт з КЕОП до виконання службово-бойових завдань у період їх підготовки у військовій частині подано на рис. 2.

Висновки

Проведення оперативно-тактичних розрахунків штабами військових частин з визначення можливостей військової частини щодо спорядження варт з конвоювання у період організації і планування службово-бойової діяльності на півріччя дасть змогу командирові військової частини підготувати обґрунтовані пропозиції для прийняття рішення на виконання службово-бойових завдань та забезпечить раціональне використання наявних сил та засобів, що залучаються до несення бойової служби. Розроблені підходи до оцінювання просторових, часових, кількісних та ймовірнісних показників можливостей військових частин доцільно також використовувати для оцінювання адекватності проведених розрахунків штатної чисельності підрозділів з конвоювання.

Список використаних джерел

1. Про затвердження Настанови з бойової служби військових частин та підрозділів з конвоювання внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України [Текст] : наказ Міністра внутрішніх справ України від 24.11.1999 р. № 907.

2. Вайнер, А. Я. Тактические расчеты [Текст] / А. Я. Вайнер. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Воениздат, 1982. – 176 с.

Стаття надійшла до редакції 21.04.2012 р.